

KÁVÉSIPAR SZAKKÖZLÖNYE

(Kaffeehaus-Zeitung.)

A Budapesti Kávés-Ipartársulat és a Kávéházi Segédek Egyletének hivatalos közlönye.

Amliches Blatt der Budapester Kaffeesieder-Genossenschaft und des Kaffeehaus-Gehilfen-Vereins.

<p>Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.</p> <p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Egész évre frt 6.— Negyed évre frt 1.50 Fél évre frt 3.— Külföldre negyedévenként frt 2.—</p> <p>Erscheint am 1. und 15. jedes Monats.</p> <p>Pränumerations-Preis:</p> <p>Sanjnyelvi n. 6.— Vireteljéleim n. 1.50 Gatnyelvi n. 3.— Für das Ausland vierteljährl. n. 2.—</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:</p> <p>Budapest, IV. kerület, Hajó-uteza 6. szám.</p> <p>Bérgyötel teretek nem fogadtak ol. — Körmatok nem szának vissza.</p> <p>Redaktion und Administration:</p> <p>Budapest, IV. Bezirk, Schiffgasse Nr. 6.</p> <p>Felelős szerkesztő: WAGNER JÓZSEF.</p>	<p>Az ipartársulati iroda, a kávéházi segédek egylete és a helyközvetítő iroda</p> <p>a IV. ker., lakatos-uteza 3. szám alatt van.</p> <p>Die Genossenschafts-Kanzlei, das Bureau für Stellenvermittlung und des Kaffeehaus-Gehilfen-Vereins befinden sich IV. Bezirk, Schlossergasse Nr. 3.</p>
---	--	--

HIVATALOS RÉSZ.

A fővárosi kávé ipartársulatnak
Budapest.

A nagyméltóságú m. k. Pénzügyi Ministeriumnak 1891. évi november hó 26-án 74889. szám alatt kelt magas rendelete folytán tagjainak tudtul adás végett a következőkről értesítetik:

Az 1888. évi 35. t. cz. 7. és 18. §§-ai szerint az italmérési jövedék szempontjából adóvonallal körülfárt városok és nyílt községek közt, illetőleg tekintettel arra, hogy Budapest és Pozsony is csak területük egy részét tekintve zárt városok — helyesebben zárt és nyílt helyek (területek) között tétetik különbség.

Minthogy pedig az idézett törvényzikk 3. és 9. §§-ainak rendelkezéséből kifolyólag az italmérési engedély csak azon zárt vagy nyílt területre bír érvénnyel, a melyre nézve kiadatott, minthogy továbbá a törvény 7. §-ában említett helyiség-változtatás alatt nem érthető más, csak az, hogy az üzlet az illető zárt vagy nyílt terület egyik pontjáról a másikra tétetik át, nyilván való, hogy abban az esetben, ha az italmérési engedéllyel bíró fél a Budapest és Pozsony városok zárt területén gyakorolt italmérésével vagy kis mértékben való elárusítási jogával ott felhagy s ugyanazon városok nyílt területén akarja azt gyakorolni, avagy viszont a Budapest és Pozsony városok nyílt területén gyakorolt italméréssel vagy kis mértékben való elárusítási jogával ott felhagy s ugyanazon városok zárt területén kívánja azokat tovább gyakorolni, nem a helyiség megváltoztatása, hanem a korábban nyert italmérési engedéllyel való lemondása és új engedély kinyerése forog kérdésben.

Felhivatik tehát az ipartársulat, hogy tagjait erről értesítvén, oda hasson, hogy az ilyen esetekben benyújtandó kérvények a fenti rendelkezésnek megfelelőleg szerkesztessenek.

Budapest, 1891. november hó 17-én.

Hammer s. k.

An die hauptst. Kaffeesieder-Genossenschaft.

Zufolge Verordnung des hohen kön. ung. Finanz-Ministeriums Nr. 74889 vom 26. November 1891 wird befügt Bestätigung der Mitglieder Folgendes mitgeteilt: Im Sinne der §§. 7 und 18 vom 3. 1888 wird vom Gesichtspunkte des Schanngesetzes zwischen mit Steuerlinie umgrenzten Städten und offenen Gemeinden, beziehungsweise in Anbetracht dessen, daß auch Budapest und Preßburg nur hinsichtlich eines Theiles ihres Terrains umgrenzte Städte sind — richtiger zwischen offenen und geschlossenen Plätzen (Gebieten) unterschieden.

Nachdem nun in Folge der Verfügungen der §§. 3 und 9 des zitierten Gesegartikels die Schanngesetze nur auf jene offenen oder geschlossenen Gebiete ihre Geltung hat, auf

welche sie ertheilt wurde; nachdem ferner unter der im §. 7 des Gesetzes erwähnten Vofal-Veränderung nichts Anderes zu verstehen ist, nur daß das Geschäft von einem Punkte des betreffenden offenen oder geschlossenen Gebietes auf einen andern verlegt wird, ist evident, daß, im Falle die mit der Schanngesetz betheiligte Partei daß auf den geschlossenen Gebieten Budapest's und Preßburg's ausgeübte Schanngesetz, oder ihr Recht zum Verchleiß in kleinen Maße dort aufgibt und dasselbe auf offenem Gebiete derselben Städte ausüben will, oder den auf offenem Gebiete Budapest's und Preßburg's ausgeübten Ausschank oder das Recht zum Verchleiß in kleinem Maße dort aufgibt, und dasselbe auf geschlossenem Gebiete derselben Städte ausüben wünscht, nicht die Vofal-Veränderung, sondern die Entfugung der früher erhaltenen Schanngesetze und die Erlangung einer neuen Vigenz in Frage steht.

Es wird demnach die Gewerbs-Genossenschaft aufgefordert, daß sie, ihre Mitglieder verständigend, dahin wirke, daß die in solchen Fällen eingureichenden Gesuche den obigen Anordnungen entsprechend verfaßt werden.

Budapest, 17. November 1891.

Hammer m. p.

A budapesti kávé ipartársulatnak
december 18-án este fél 8 órakor a Löffelmann-féle pilseni sörcsarnok chambre séparée-jében tartatik meg.

Der Jour-fix der Budapester Kaffeesieder findet am Freitag, den 18. Dezember, um halb 8 Uhr Abends im chambre séparée der Löffelmann'schen Pilsener Bierhalle statt.

A milleneumi kiállítás haszna.

Előttünk fekszik egy igen érdekes, figyelemre méltó szenczációt keltett munka, melynek szerzője gróf Zichy Jenő, iparügyünk ismert alakja, buzgó előmozdítója, ki egész odaadással küzd itt bent és külföldön gyarapodásunkért. Címe a röpiratnak: „Országos, vagy világiállítás kell-e nemzetünk ezeréves ünnepére?”

Ránk, vendéglősökre és kávéosokra vonatkozólag igen fontos lenne ezen felvetett eszme, czél megvalósítása.

Igen! Mert a vendéglősök és kávéosok nagyon érdekelve vannak, akár nemzetközi, akár világiállítás lesz rendezve, mivel a gazdasági és elemi csapások súlya alatt fellendül az ipar, és a külföldi vendégek is szép összeget hagyának hátra az 1895-évre, ezer éves fennállásunk ünnepére.

A forgalom, a verseny, a nagymérvű népesedés mind hatalmas tényezők, s hozzá számítva a kiállítás által nyújtott, előre haladásra serkentő ermeket, díszkoleveleket és más kitüntetés, mondhatom, hogy a vendéglős- és kávéos-ipar a legszebb anyagi és erkölcsi állapontot foglalná el.

Komoly megfontolás alá vetett Zichy Jenő tervezete, s habár a kezdet nehézségeivel küzdünk a kereskedelmi miniszter szavaival élve, azt mondhatjuk mi is, hogy a világiállítás szép eszme, de nincs rá elegendő pénz, külföldi tőkepenzesekre pedig nem szorulhatunk, s e vélemény igen helyes.

Tegyük csak egy kis széttekintést a jövőbe. Ezer éves fennállása hazánknak egy oly mozzanat, mely az egész világ szemeit felénk fordítja, s a magyar nemzet iránt érdeklődést felkelti. Bemutatjuk a kiállításon amink van, melyből összehasonlítást tehetnek és az eredményt levonhatják.

A magyar nemzeti életben a társadalmi összetartás, szórakozás, élénkség tényezője a vendéglő

és kávéház. Búszkék lehetünk arra, hogy nálunk a két ipar virágozik, jöllehet a vendéglőt a fillozera, a kávéiparát a vám ugyancsak megnyirbálja.

Politikai, kulturális, közgazdasági és általános nemzeti érdekek épügy kívánatosnak teszik a kiállítást, mert az osztrák ipar egyeduralmát a magyar ipar ellensúlyozza, versenyre nem mehet.

Budapest főváros igen sokat tett, s a fővárosra szorul mindenki. Tekintélyes állást foglalnak el a vendéglősök és kávéosok.

A világiállítás rendkívüli áldozatokat követel. E rengeteg összeget nem lehet előteremteni. Országos kiállítás rendezése nem nagy akadályokba fog ütközni.

Nem kell külföldi tőke! Ezt a nézetet nem akarták elfogadni. Helyes! Minek gazdagságunk idegent?!

Magunk erejéből és saját eszközeinkkel akarunk diadalt aratni.

Ha világiállítást rendeznek, nemzeti önállóságunkat, létjogunkat, haladó művelődésünket mutatjuk be. Igaz színében látja a külföldi politikai, társadalmi és gazdasági ügyeinket, mivel a milleneum és az ezzel egybekapcsolt ünnepélyek Magyarországot egy időre Európa központjává fogják tenni.

A világiállítással megpróbálkozott már Antwerpen, Brüsszel, Barcelona, Glasgow, Dublin és Edinburg. És szép sikert ért el. Így szükséges, hogy Budapest is a világvárosok összes sorozatába felvétessek.

Fővárosunk szép, rendezett, köztintézeteire, vendéglőfogadásra képes, s Európa keletén első sorban alkalmas.

A nemzetközi összejövetelekre is befolyással, hatással bír.

Anyagi hasznát illetve nagy mérvben fokozná a vállalkozó szellemet, izlést, finomságot szerezhethet a külföldről, s a verseny és kivitelre való érdek fokozódik. A kiállítási sorsjáték nyereségei a hazai ipar tárgyai lévén, gyarapítják az ipart.

Minden termelési ág, minden kulturai tényező bizonyosságot teend közgazdasági viszonyainkról.

Legfontosabb része a retrospectiv kiállítás, mely hazánk iparát, kulturáját 900 év alatt mutatja be.

A milleneumi ünnep tanuja egy ezredéves küzdelemnek, mely életet kér.

Itt az idő! Pár év van csak hátra a nagy munkához. Szaktársaink saját érdekeikben a hazáért lelkesüljenek.

AcS Géza.

Régi kávéházak és kávéosok.

Az 1848/49-iki szabadságharczot megelőzőtt időkben a legnevezetesebb kávéházak egyike az uri- (most koronaherceg-) utcában létezett Pílox (jelenleg Sovanetz) kávéház, hol az akkori fiatalság: Jókai Mór, Petőfi Sándor, Sükey Károly, Buloyvszky Gyula, Pulszky Ferencz stb. tartották összejöveteleiket; még most is megvan a kávéházban az a nagy kerek asztal, az udvarra nyíló ablak közelében, a melyről Petőfi ledörögte új korszakot hirdető beszédét.

A Sebastyén-téren ugyanez időtájt két kávéház volt: a most is meglévő „két huszár“ és a királyi itélő tábla segédhivatalai helyén létezett Fillingier kávéház. Ez utóbbinak tulajdonosa Fillingier János volt. A 48-iki s a későbbi fiatalság is állandó vendége volt Fillingier bácsinak, ki kedvteléssel szemlélte, sőt maga is résztvett sokszor a fiatalság tüneményeiben a hatvanas évek elején. Az ötvenes években megfordultak itt: Dalmady Győző, Kormos Béla, Kuliffay Ede, Beniczky Emil, Bajza Jenő, Luppá Péter s a régiek közül: Lisznyay Kálmán,

Vahot Imre, Berecz Károly, Bérczy Károly, Tóth Kálmán stb.

Az ötvenes évek elején nyílt meg a régi Zrínyi telken épült új házban a „Zrínyi kávéház”. Ennek tulajdonosa a testileg kicsiny, de azért erőley Mayer József volt. Ugyancsak az ötvenes évek elején nyílt meg a szép-utca és Hatvani-utca szögletén Kámon Flóris kávéháza, melyet ma is az ő nevével nevez annak jelenlegi tulajdonosa, Nérey. E kávéház rendes mindennapi látogatói közül fölémlítjük a következőket: Vajda János, Tóth Kálmán, Vadnay Károly, Reviczky Szevén, Zilahy Károly, Bajza Jenő, Zajzoni (Rab István) s az akkori fiatalság színe-jáva.

A legregibb kávéházak egyikét Privorszky János bírta, a most is fennálló váci-utcai „korona kávéház”-ban. Csakhogy akkor még a régi földszintes épületben. Az ötvenes évek végén lerombolták a régi épületet s e miatt Privorszky a harmadzad-terén levő szögletén épült új házban nyitott díszes berendezésű kávéházat, melyben a reggeli kávéhoz naponként friss vajjal is szolgált az előzőeken kávék saját majorságából.

Vimmer Miklós is az előkelőbb kávéházak egyikét bírta a kecskeméti-utca és muzeum-körút sarkán ma is fennálló Balthori-kávéházban. Később kiköltözött innen s a kecskeméti-utczában nyitott új kávéházat, melynek szintén a legelőkelőbb fővárosi polgárok voltak rendes látogatói.

Az újvilág-utca és rostely-utca szögletén volt a Bauer-kávéház (jelenleg Ferenczi-kávéház). Ennek előzőek tulajdonosa delutánonként külön udvari szobát bérelosztott az írók és művészek rendelkezésére, kik itt mindennap szép számmal jelentek meg.

Rövid életű kávéház volt a zoldfa- és kalap-utczák szögletén a Vincze-fele kávéház, mely, bár egész éjjel nyitva volt, mégis csak tengett, míg neomsokára meg is szűnt.

A kerpesi-uton már akkor is ismerték a ma is fennálló „Mátyás”-kávéházat.

Végül lehetetlen említés nélkül hagynunk a muzeum-körút és stáció-utca szögletén fennállót „két pisztoly”-kávéházat. A régi Zrínyi-ház lebontása után ez vette át a „Zrínyi”-kávéház szerepét. Ejjelenként itt tanyázott a fővárosi salakja, a mindenféle elzúllott ember. De a legnevezetesebb az volt a dolobban, hogy míg itt nappal hamis játékosok, este meg zsebmetszők fosztogatták a közönség tapasztalatlanabb részét, addig a szálloda éttermében a legelőkelőbb közönség etkezett délben és esténként.

A régi „Zrínyi” epügy mint a „két pisztoly”-kávéház hálás talajjal szolgált halhatatlan emlékü Szigi H e t i Edeknék népszműveiben a jellemző alakok megteremtésére. A „két pisztoly” című színmű H u g l i alakja, nemkülönben a „Szökött katoná”-több alakjához, az említett kávéházak szolgáltatták a mintákat. Valamint a „Pelekesi nótárius” Baczur Gazsija is töröl metszett alak a régi „Zrínyi”-kávéházból.

A szállodák kávéházai közül csak az „Európa”-kávéház cserélt helyet, a többiek, mint „Angol királyné”, „Magyar király”, „Vadászkürt”, „Tigris”, „István főherceg” stb. ma is meg vannak régi helyükön. —y—d.

Vom Hypnotismus.

Zu der viel erörterten Frage, ob ein Mensch unter dem Einfluß der hypnotischen Suggestion ein Verbrechen begehen kann, hat, wie die Wiener „Medizinische Presse“ schreibt, Auguste Voisin in einem in der Pariser Salpêtrière gehaltenen Vortrage einen interessanten Beleg geliefert. Er stellte eine schwindsüchtig befallene hysterische Frau vor, die er seit 1885 in Beobachtung hat und die schon mehrmals hypnotisirt worden war. Voisin hatte die Kranke seit dem 24. Februar nicht gesehen und ihr damals suggerirt, bei Wiedereröffnung der Vorlesungen wieder zu erscheinen. Es entspannt

sich nun zwischen Voisin und der Dame folgendes Gespräch: Voisin: „Guten Morgen, Madame! Was führt Sie heute in die Salpêtrière?“ Patientin: „Es kam mir gerade der Einfall, Sie aufzusuchen.“ V.: „Satten Sie irgend welchen Grund zu kommen?“ V.: „Nein, mein Herr.“ V.: „Waren Sie schon lange entschlossen zu kommen?“ V.: „Nein, mein Herr; erst heute Morgen kam mir der Gedanke, Sie aufzusuchen; ich stand etwas früher als gewöhnlich auf und sagte meinem Mann, daß ich heute hergehen werde.“ V.: „Es hat Ihnen also Niemand gerathen, herzukommen?“ V.: „Nein, mein Herr.“ Nun wird folgender Versuch ausgeführt: In dem an den Hörsaal anstoßenden Garten waren zwei kleine, innen mit Theer bestrichene und mit sehr trockenen Hobeispanen gefüllte Holzstühle vorbereitet, von denen die eine roth, die andere blau angestrichen war. Die Kranke wurde hypnotisirt, worauf Voisin ihr Folgendes sagte: „Sie werden diesen Saal verlassen und in den Garten gehen. Dort werden Sie eine kleine blaue Hütte sehen, aus der Hobeispane hervorstehen. Binden Sie diese mit diesen Zündhölzchen an. Dann werden Sie zurückkommen und sich an nichts mehr erinnern. Sie werden Niemand sagen, daß ich es war, der Ihnen befohlen hat, hinzugehen und die Hütte in Brand zu stecken.“ Sowie die Kranke aus der Hypnose erwachte, erhob sie sich, schlug genau den ihr vorgeschriebenen Weg ein und steckte die blaue Hütte in Brand.

Als sie mit voller Gemüthsruhe wieder in den Saal getreten war und ihren Platz eingenommen hatte, richtete einer der Anwesenden V. an, sie die Frage: „Woher kommen Sie?“ V.: „Ich bin ja nicht von der Stelle gewesen.“ V.: „Doch, man sah Sie das Zimmer verlassen und in den Garten gehen.“ V.: „Das war nicht ich.“ V.: „Doch, doch, man hat Sie ganz bestimmt gesehen, und es scheint sogar, daß Sie eine sehr böse That begangen haben. Sie haben Feuer angelegt.“ V.: „O nein mein Herr, das ist nicht wahr.“ V.: „Doch, man hat Sie gesehen und man wird Sie einpersperren. Sie haben soeben ein schweres Verbrechen begangen, das Feuer hat auf mehrere Häuser übergegriffen und zahlreiche Personen sind umgekommen: dies Alles durch Ihre Schuld.“ V.: „Aber ich weiß nicht, was Sie von mir wollen.“ V.: „Es scheint sogar, daß Sie bei Ihrer That von Jemand geleitet wurden.“ V.: „Aber ich begreife Sie nicht.“ V.: „Hat Ihnen nicht Herr Voisin das Verbrechen befohlen?“ V.: „Ich habe kein Verbrechen begangen und Herr Voisin hat mir nichts gesagt.“ Nun wird die Frau wieder hypnotisirt, worauf sich folgender Dialog entspannt: Voisin: „Sagen Sie mir, haben Sie die Hütte drüben in Brand gesteckt?“ V.: „Ja mein Herr.“ V.: „Wer hat Ihnen gesagt, dies zu thun?“ V.: „Sie selbst mein Herr.“ — Dieses Experiment beweist die Möglichkeit der Ausführung eines Verbrechens unter dem Einfluß der hypnotischen Suggestion. Hier kann der Einwand nicht geltend gemacht werden, daß es sich um eine angenehme oder unangenehme Suggestion handle. In der That hätte die erwähnte Patientin durch die Brandlegung großes Unheil anrichten können, wenn nicht nothwendige, ihr aber unbekannt Vorkehrungsmaßregeln getroffen worden wären. Zu richtiger Beziehung ist dieser Versuch deshalb von Wichtigkeit, weil er beweist, daß eine Person ein Verbrechen begehen kann ohne wirklich schuldig zu sein, indem sie nur als Instrument eines Andern unbewußt handelt. Glücklicherweise besitzt man in der Hypnose selbst ein Mittel zur Entdeckung des eigentlichen Verbrechens.

Nothstandszeiten in Rußland.

In der St. Petersburger Ztg. wird der gegenwärtige Nothstand in Rußland mit ähnlichen Zuständen in früherer Zeit verglichen. Eine Hungersnoth, wie die diesjährige, mußte vor Jahrhunderten, bei dem damaligen Kulturstand ganz anders wirken und sich äußern. So wird aus den Zeiten des Fürsten Jaroslaw, vom Jahre 1024, von einer

Hungersnoth berichtet, die eine so fürchterliche Gestalt annahm, daß das abergläubische Volk die alten Frauen abschlachtete und die Familienväter der Heimgäste den Mäthen lebten und Weib und Kind sich selbst überließen. Nicht viel anders nahmen sich die Nothjahre 1070 und 1092 aus. In letzterem Jahre starben binnen anderthalb Monaten allein in Kiev 7000 Personen eines qualvollen Hungertodes. Bereits vor drei Jahrhunderten suchte und wußte die Regierung des moskowitzischen Czarthums zu helfen. Als unter Boris Godunow im Jahre 1601 eine große Hungersnoth hereinbrach, die fast zwei Jahre anhielt und während deren Elend und Sittenverderbnis eine solche Höhe erreichten, daß sogar — Menschenfleisch auf den Märkten erschien, da erkannte der Czar die Nothwendigkeit, dem hungernden Volke Nahrung zu schaffen, indem er ihm Gelegenheit gab, durch Arbeit selbst Brod zu verdienen. Zu diesem Zwecke ließ er eine Anzahl großartiger Bauten aufstehen und anderwärts befehl er, bei den Landwirthen in den entferntesten Theilen des Reiches alle Getreidevorräthe anzukaufen, um sie dann zu niedrigen Preisen an die Bedürftigen weiter zu verkaufen und so der selten Speculation und Ausbeutung, die von jeder in Nothstandstagen am liebsten ihr tragehaftes Haupt erhebt, die Lebensader zu unterbinden. Und als wenige Jahre darauf, 1608, abermals die Moskowiter von großem Hungereleid heimgeführt wurden, da berief Czar Wassili Schtschni Alle, die noch Korn besaßen, in die Kirchen und brachte es durch Bitten, Ermahnungen und Drohen so weit, daß sie schließlich die Preise um das Dreifache herabsetzten. Der Preis für ein Tschetwert Roggen war damals 49 Rubel nach unserem Gelde. Dank dem Bemühen des Czaren aber fiel er bis auf 14 Rubel. Was will aber auch diesem Preise gegenüber der heutige von 12 Rubel sagen, heute, wo das Geld ebenso entwerthet ist! Je mehr man sich der neuern Zeit nähert, desto größer wird auch die Thätigkeit der Regierung auf dem Gebiete der rechtzeitigen Ergreifung von Vorkehrungsmaßregeln, um die Folgen einer Hungersnoth abzuschwächen. Ein ganzes System des Volksverpflegungswezens wird ausgearbeitet im 19. Jahrhundert und das eine wechselt mit dem andern ab. Jedoch wie Herr Borodin in einem vor mehreren Wochen im Petersburger Mäßigkeitsverein gehaltenen Vortrag ausführte, keines dieser Systeme erwies sich als wirksam; zumeist darum nicht, weil die Nothstands-nachrichten zu spät und zu spät einliefen, so daß man nicht mehr einen der Sachlage entsprechenden Plan ausarbeiten, mitunter, wie es z. B. 1873 bei der großen Hungersnoth im Samaraschen der Fall war, nicht einmal mehr rechtzeitig aus den umliegenden Gouvernements, wo die Gente geeignet war, Korn anführen konnte. Was eine der Hauptmaßnahmen zur heurigen Nothstandszeit betrifft, so war auch sie übrigens, wie der selbige Erforscher der Vergangenheit Petersburgs, Herr W. S. Pylajew, berichtet, bereits zu Zeiten Peters des Großen bekannt. Auch der Begründer der Kena-Kessidgen verbot mitunter die Ausfuhr von Getreide und befehl sogar die Einfuhr ausländischen Korns. Die ersten Kora-Getreide-Niederlagen in Petersburg stammten aus dem Jahre 1766, also aus den Tagen der Kaiserin Katharina II., und in dem betreffenden Ufss wird ausdrücklich hervorgehoben, daß diese Maßnahme nicht bloß die Beschaffung von Kornvorräthen für den Fall der Noth im Auge hatte, sondern auch namentlich die Bekämpfung des Kornwuchers. Die sich desheben schuldig machten, wurden übrigens exemplarisch bestraft. So wird uns von einem Kornwucherer, Sawwa Jakowlew, überliefert, daß die Kaiserin ihm eine eigenartige „Medaille“ verlieh — ein rundes Stück Gelfein von einem Pud (16 Kg.) Gewicht, das er auf der Brust tragen mußte, wo und wann nur er sich öffentlich zeigte. Pylajew erzählt auch, daß zur Zeit des Generalgouverneurs Mikoradowitsch die „Monopolisten“, d. h. die uneherschen Kornanwäuser, für das Hin-aufreiben der Preise einigen Tagen Arrest auf der Polizei bei Wasser und Brod unterworfen wurden.

Der Sieger von Monte Carlo.

In verfloffenen Juli erreichte in Monte Carlo ein Engländer, Mr. Wells, Aussen, der mit treuem Gluck einen Feldzug gegen die Spielbank führte und als Sieger mit

Fővárosi kávéházak.

A kávéházi látogatások kifáraszthatnak volna eddigi setádosan után, de tekintve hogy napról-napra jobban meggyőződünk arról, hogy Budapestben az elsoroltakon kívül még óriási számmal vannak kávéházak, melyek a fővárosi igényeket kielegitik; úgy nem mellőzhetjük hallgatással azokat, úgy nyugtalan vérem tovább visz.

Igazán kapóra jön az Andrássy-uti

Budapest

kávéház. Nem is kell megjelölni, hogy a sugár-ut melyik részén fekszik.

Az Andrássy-utról a hajós-utczába mélyen belemenylik a tágas helyiség.

Az üzletnek jó hírnevét Keller Mór a jelenlegi tulajdonos és Bandi Marci hedegdtje szerzte meg.

A gazda izléséről tanuskodik a jelenlegi fényes berendezés.

Amint belépünk, mindjárt szembeötlök a díszes faragványu kassza s nem ritkán az abban időközben ülő szokott kávésné kedvesen mosolygó arca. A kasszával szemben esténként barna legények helyezkednek el.

Elöl a primás örökké mosolygó ábrázatával csinal hangulatot. Háta megett jóarcu fia pettyegti

a czimbalmot s végül az egész banda várakozási állapotba helyezi magát.

Az uzsonnázó vendégek, a komoly újságolvasó urak kihúzódnak, s amint az óra mutatója nyolczat jelez, J o z s i főpinczér megrángatja jupiteri szemöldökét, Bandi hátrafordul a bandához, a barna fiuk kezükbe veszik a hangadó szerszámot, adott jelre megszólal e hatalmas intuló, megvan nyitva a zeneestély.

Új vendégek jönnek, zenétkedvelő fiatalság húzódik befel. Az előzőeken kávék és kifogástalan főpinczérök fogadják a vendégeket.

Az alaku terem csak hamar megtelik. A fal és ablakalatti bársony pamlagok mindjárt lefogalják. A díszes faburkolatra támaszkodva kellemesebb hallgatni a zenét.

Mig az ide legelőször belépő, magát a termet veszi vizsgálat alá s az aranyos szögelyű zöldsbarna oldalfalakon és a plafond rózsáin legelteti szemét, addig Bandi Marci már elővette a jó magyar nótát, minden egyes dallama jobban beleszopdik az ember szívébe.

Szép arca lányok, asszonyok lengenek közénk, szivesen csinálunk helyet, s miattat Marci „Repülj fecském”-je az eget verdesi, mi férfinemhez tartozók emélyedünk a ragyogó kék vagy sötét szemekbe és még fentebb képzeljük magunkat.

Hej az a Marci, de tudja, hogy hogyan férjen hozzá elbujtatott szívünkhez! Sólóm-szeme észre-

veszi kinek mi bántja szívet; a búbanat férgé rágja-e, a boldog szerelem fickázókdi-e benne, vagy a forró vágy emészt, epeszt. Mindgyikre talál olyan balzsamot, amilyet T ö r ö k József szomszéd egész gyógyszerertárában, ha fenekestül felforgatjuk is, nem lehet találni.

Ott kezd, hogy: „Lehlott a felegző nyárfa aranyszínű levelé” s végül a Cserebogártól, bánatosan kérdi meg, hogy mikor lesz nyár?

Mikor e csillapítókat előszededeget, akkor még jó tüzes umshlógról gondoskodik: rágyujt egy talp alá való csárdásra, úgy hogy a kávésnak is le kell ülni, ha azt nem akarja, hogy annyi vendég jelenlétében mozgásba ne jöjjön a lába.

Van Bandinak egy négyese, melynel az a sok pinczér olyan jó kedvvel sassirozik a vendégek közt, hogy a kezökben tartott téacsocsók is menüettehajlongások között kerülnek az asztalra.

Ha pedig valami dallamos valezett szólatat meg a banda, akkor meg item szerint reptal a pinczér-sereg, mintha szárnya volna. Négy éve birja Keller Mór, e derék kávék ezt az üzletet, négy éve mulat a közönség a híres Bandi Marci nótáin. Nem csoda, ha e négy esztendő alatt annyira megkedvelte a fiatalság, hogy hűségesen felkeresi, amiért aztán ő és a gazda is mosolyogva vágnak vissza:

Adj Isten valahányan vagytok!

einer Beute von 640,000 Mk. von dannen zog. In den ersten Novembertagen hat Mr. Wells, wie gemeldet, aufs neue einen Angriff gegen die Bank unternommen, der für ihn mit einem Gewinne von 560,000 Mark abschloß. Vergangenen Freitag sprengte er fünfmal die Bank; vor ihm lag ein anderthalb Fuß hoher (?) Haufen von Tausendfrankstücken angestapelt, der lauthellige Spieler verlor aber auch nicht im entferntesten den Kopf, und er schloß nach Beendigung des Spiels ruhig und gesund mit den Banknoten unter dem Kopfstützen im Hotel de Paris am Kasinoplatz. Ein Mitarbeiter des „Daily Telegraph“ fragte Tags darauf den Spieler nach dem Geheimnis seiner Erfolge. Mr. Wells erklärte, sie seien das Ergebnis seines eigenen Systems, welches er nach jahrelangen geduldigen Beobachtungen der Wechselfälle am Spieltische ausgearbeitet habe. Jetzt setze er es in die Praxis um. „Wenn Ihr System doch unsicher ist“, fragte der Journalist, „warum gehen Sie nicht drauf los und ziehen die Bank vollständig aus?“ Mr. Wells erwiderte: „Weil die physische Anstrengung über meine Kräfte gehen würde; ich habe nun täglich von zwölf Uhr Mittags bis elf Uhr Nachts ununterbrochen beim Spiel geessen und bin erschöpft. Aber ich bin entschlossen, in Wälde wiederzukommen. Ich vertraue meiner Methode und weiß sicher, daß ich nachher gewinnen werde.“ Die weitere Frage, ob er nicht den Spielern die Vorteile seines Systems preisgeben werde, verneinte er. Die Mehrzahl der Spieler, sagte er, hätte bereits versucht, es ihm nachzutun, aber sie hätten meistens nicht den nötigen Schwung, um ihm, selbst wenn er im Gewinnen wäre, zu folgen. Sein System erfordere 120,000 Mark-Kapital, damit der Spieler auch bei niedrigem Glück in der Lage sei, es eine Weile bei den hohen Sätzen von 6000 und 12000 Francs, zu denen er spiele, auszuhalten. Er gab zu, daß er hauptsächlich auf „rums“ oder Serien aussehe, wie am letzten Donnerstag und Freitag, an welchen Tagen er mit 12,000 Francs auf jede von zwei Chancen die ganzen Sätze des Tisches mehrmals zu ziehen vermochte. Auch am Samstag um ein Uhr hatte er wieder fünfmalige Hundert- und Tausendfranksbillets am Trente-et-quarante-Tisch gezogen, und die Croupiers mußten in Gold und kleinen Banknoten zahlen, bis der Kassierer weitere 100,000 Francs in Hunderten und Tausendern herbeigeschafft hatte. Die Zuschauer gännen dem waghalsigen Engländer seine Siege über den Feind. Mr. Wells setzt, wenn die Karten ungünstig ausschlagen, kleinere Beträge; bei „Serien“ aber setzt er das Maximum von 12,000 Francs auf jede von seinen Chancen. Auch versichert er sich stets gegen den „refait“, gegen die außergewöhnliche Chance der Bank, und obwohl ihm diese Vorsichtsmaßregel etwa ein Prozent auf seine Einsätze, mehr als 20,000 Mark täglich, kostet, glaubt er doch, daß sie sich bezahlt mache. Ferner versucht er die launenreiche Dame Fortuna niemals allzu ungebührlich; er hört auf, wenn das Glück umschlägt, und schießt seinen Gewinn täglich nach London. Darin sieht er selbst für sein System eine der stärksten Stützen.

Nyilvános helyiségeink látogatói.

Kávéházainkban és vendéglóinkban elég bő anyag kínálkozik a vendégek megfigyelésére és tanulmányozására.

Ha egy vendéglőbe oly vendég lép be, a kinek ott nincs törzsszája, a melynél ülni szokott, ha nincs meg az ő asztaltársasága, a melylyel együtt szokott étkezni, úgy annak első dolga, hogy magának egy üres asztal keressen, a melynél még nem ül senki, ide aztán telepedik, és így egyedül nagyon jól érzi magát. Ugyanezt az eljárást figyelhetjük meg a kávéházban is; eléggé furcsa jelenség ez, mely mindenestre szembeszökő is.

Az egymás előtt ismeretlen vendégek érintkezésének nálunk Budapesten különös módja van, nem úgy mint pl. Bécsben; de ha az egyes asztalok félig vannak elfoglalva, úgy a jövevény azt az asztalt keresi föl, a melynél a legkevesebben ülnek, a legritkább esetek közé tartozik, hogy valaki udvarias köszöntéssel egy együttülő társaság közé üljön.

Németországban pedig ritka eset, hogy egy a szomszéd asztalhoz ülő jövevény ne köszönne azonnal szomszédjainak, és azok társalgásában résztvevő, nem mutatná be magát derék katonásan.

Bécsben a vendég a legnépe sebb asztal keresi föl udvariisan néhány percig résztvesz az általános társalgásban.

Nálunk Budapesten immár szociális betegséggé vált, hogy a vendégek egymás iránt bizonyos fölényt mutatnak. Ezáltal aztán a kávéház- vagy vendéglőtulajdonos is károsodik, mert ha úgy mint Bécsben a társalgás általános lenne, a vendégek egyrészt barátságosabban és otthonosabban éreznék magukat, és az új ismeretségek által többet is fogyanának, mint így.

A kávéházakban szinte neveltlenségnek mondható, mert ha a kávéháza egy idegen lép be, a ki nem szokott eddig azon kávéháza járnai, sokszor órákig várhat, míg egy játszótársat talál, mert ha a pinczérrel közölte játszási szándékát, az az megcsókolott közül talán csak egyre fog találni, a ki hajlandónak mutatkozik ismeretlen emberrel játszani. A pinczérre nézve is kinos ez a körülmény, mert hisz ő csak nem lehet oly indiskréta, hogy a vendég neve és állása felől kérdésközdjék, hogy a játszásra szólított vendég kérdéseire megfelelhessen. Ezen körülmény által a kávéház vagy vendéglőnek sok forintja vész kárban

Drága szivarok.

Szivaroknál tudvalevőleg meg lehet mondani az árt is, és így egy érdekes esetet közzétünk, mely a „Süddeutsche Tabakzeitungen“ jelent meg, és a melyből megtudhatjuk, mily drágák a szivarok, melyeket a walesi herceg szí. A Delmonico-féle ismert vendéglő tulajdonosa New-Yorkban ugyanis legutóbb egy oly ajándékot kapott, mely ugyancsak sok inyenctet irigységgel ölthet el, mely azonban éppenséggel nem valami „ehi való“ hanem „szini való“ portéka, t. i. 25 darab legfinomabb szivar, melyeket egyik cubai legelőkelőbb gyáros küldött Delmoniconak. Ezen szivarok ugyanazon fajtaból valók, melyeket a walesi hercegnek külön készítettek, és a melyeknek 1000 drbjáért a herceg 1800 dollárt, (körülbelül 7000 márká), darabjéért tehát 760 márkát fizet. E szivarok a gyáros állítása szerint neki magának egy dollárba kerülnek darabonként, nem is számítva a szállítást és egyéb költségeket. Ezek a legnagyobb gonddal vannak készítve a legfinomabb dohányból, mely Vuelta Abajoban, Cubában gyártódik a sziget középpontjának egy nagyon kis területében, melyben tudvalevőleg a legjobb dohány természetiek. Ezen szivarok a legdrágábbak, melyek mindeddig az Egyesült államokba és Európába jutottak. A kereskedésbe jutott legdrágább szivaroknak darabja 2.15—3 márká. Néha ugyan 4,15 márkát (egy dollárt) sikernek darabjéért, de ezen szivarok ugyanazok, melyeket 2.15—3 márkáért árulnak. A különör onnét van, mert elegánsabban kiállított dobozokba rakják. A walesi herceg számára készített szivarok 7 angolhüvelyk hosszúak, és a herceg általában 3—4-et szí naponta.

Erre csak azt jegyezzük meg, hogy minden finom vendéglőben vannak szivarok melyeknek 5 egész 6 márkáért árulják a nélkül, hogy a vendég megcsalódék. Ezen szivarok, melyeknek jegye az egész világon egyforma, akárcsak a pezsgőfajoké, a vendéglősnek is az eladási ár körülbelül $\frac{3}{4}$ részébe kerülnek, a mint a számlákból meg is győződünk.

A tapasztalt szivaros nem hagyja magát 5 márkáért 10 filléres vagy akár egy márkás szivarokkal becsapni, mert ismeri a fajokat tökéletesen, és a ki egy szivarért 5 márkát ad, az többnyire alapos ismerője a szivaroknak.

Athmet durch die Nase.

Eine Warnung für die Winterzeit, welche sich eben auch auf ärztliche Rathschläge gründet, sei hier allen Lesern unserer Blätter aus Herz gelegt. Die Warnung lautet: „Mund zu! Athmet durch die Nase!“ Leider unterlassen Viele, diese natürliche Athmungsrichtung zu befolgen, und gewöhnen sich das Athmen durch den Mund an. Diese Gewohnheit ist nicht schön und auch nicht für die Gesundheit vorthelhaft. Wer darunter zu leiden hat, das ist der Nachen oder der Hals, wie man zu sagen pflegt. Es ist erklärlich, daß ein falter Luftstrom, der plötzlich in den erhitzen Nachen tritt, Katarrhe zur Folge haben kann und abgeben von Staub und unthöflicher Verweidung dürfte der „schlimme Hals“ oft auf jenes unvernthilfge Athmen zurückzuführen werden. Der Nachenatarrh ist an und für sich etwas lästiges, er wird leicht chronisch d. h. dauernd, geht dann auf den Kehlfloß über und verdirbt die Stimme; er ist schon darum ernst zu nehmen. Für die Kinder ist er aber noch von besonderer Bedeutung. Es steht fest, daß ein gesunder Hals ein treffliches Schutzmittel gegen die fürchterliche Diphtheritis bildet, da die gesunde Schleimhaut keinen günstigen Boden für die Aufnahme des Ansteckungsstoffes bietet, während die erkrankte ihm keinen Widerstand entgegenzusetzen vermag. Aus diesem Grunde ist es dringend geboten, im frühen Alter der Entziehung von Halskatarrhen vorzubeugen. Das Halsstuch, von dem früher ein so übertriebener Gebrauch gemacht wurde, ist heututage auf das richtige Maß der Anwendung zurückgeführt worden. Blüthenswerth wäre es nun, daß man auch der Nasenathmung mehr Beachtung schenken wollte. Die Gefahr der Erkältung ist namentlich bei dem schroffen Uebergang aus der warmen in die kalte Luft vorhanden, und vergrößert wird sie noch, wenn der Hals durch Sprechen oder Singen vorhen angestrengt worden ist. Wir sollten darum beim Verlassen des warmen Zimmers wenigstens die erste Zeit im Freien nur durch die Nase athmen und das Sprechen unterlassen. Das thun aber die Schulkinder in der Regel nicht. „Mund zu beim Verlassen der Schule!“ ist darum ein gesundheitslicher Wink, den wir der Beachtung der Lehrer in kälteren Jahreszeiten empfehlen möchten, ebenso wie die Eltern darauf halten sollten, daß die Kinder frühzeitig sich die Nasenathmung angewöhnen. Daß man auch vermeiden sollte, die Singstunde während der Wintermonate als die letzte Unterrichtsstunde anzusetzen, wäre im Interesse der Erhaltung der Stimme der Schulkinder gleichfalls sehr zu wünschen.

Kávéházi segéd-egylet.

— A kávéház-tulajdonos urakat tisztelettel felkérni a kávéházi-segéd egylet elnöksége, hogy családok alkalmazottainak tudakozódni sziveskedjenek, vajjon azok közül egyik-másik nem tarthatna-e joggal igényt arra, hogy gyermeke a kávéházi segéd-egylet által eszközölköző karácsonyi fölruházásban részesíttetők.

Az ilyen szegénysorsu kávéházi alkalmazottak gyermekei legkésőbb hat nap múlva bejelentendők az egylet elnökénél Gansterer József úrnál, király-utca 54.

— Die Herren Kaffeehaus-Besitzer werden vom Präsidium des Kaffeehaus-Gehilfen-Vereines achtungsvoll erjudt, bei Ihren vertheilten Bediensteten im Interesse der Humanität gültige Nachfrage zu halten, ob nicht der Eine oder Andere berechtigten Anspruch erheben will auf die Weihnachtskinderbekleidung, die in nächster Zeit durch den Kaffeehaus-Gehilfen-Verein realisiert werden wird.

Die Adressen solcher armer Kinder von Kaffeehaus-Bediensteten mögen innerhalb längstens 6 Tagen gültigt an den Präses des Vereines, Herrn Josef Gansterer, Kaffeebesizer in der Königsstraße 54, gemeldet werden.

Herr Heinrich Gerö (Gansterer), erster Gastbieder in „Café Orient“ und ein altes Mitglied des Kaffeehaus-Gehilfen-Vereines, ist nach längerem hartnäckigen Leiden mit Tod abgegangen und fand seinen Leichenbegängnis am 17. November Nachmittags vom Trauerhause in der Großen-Kirchengasse aus statt. Die sehr zahlreiche Betseligung so wie reiche Kränzspenden sprachen dafür, daß der Verstorbene allgemein beliebt war. Unter den Theilnehmern am Leichenbegängnisse befand sich Oberambler Dr. Kaiserling, welcher eine herzergriffende Trauerrede hielt, desgleichen der Kantor der St. Kuttusgemeinde, der Kaffeehaus-Gehilfen-Verein mit Fahne, der Chef des Bestorbenen Karl Schmidt, Gastwirth Josef Bányai, Michael Kutschera, Präses Gansterer, Oberkellner Franz Novák, Wagner Józsi, Wiska, außerdem zahlreiche Gehilfen des Kaffeehaus- und Gastwirths-Gewerbes. Der Verstorbene, welcher in geordneten Verhältnissen lebte und ein eigenes Haus in der Großen-Kirchengasse 6 innehatte, hinterläßt eine trauernde Witwe. Möge ihm die Erde leicht sein!

A „Budapesti kávéipartársulat“ legutóbbi társas-estélye, mely f. évi november 20-án tartott meg rendez helyén, a pilseni söresarnokban, az ipartársulat elnökének méltó ünnepeletésével nyert befejezést.

Alkalmat erre a már mindenki által óhajtvá várt eset szolgáltatott, hogy Némái Antal, az ipartársulat elnöke, a fővárosban nemrégiben lefolyt községi-választásoknál városatyává lón megválasztva.

Harkai Mór, az ipartársulat pénztárnoka a körülményt felhasználva, — sikerült felköszöntéssel üdvözölte az elnököt. Többek között örömet fejezven ki annak megválasztatásá fölött, mert — ugymond — abból, hogy a polgárság bizalma most már magasabb hivatásra emelte — az ipartársulatra is esik egy fény sugar. Megradják az alkalmat, hogy tapasztalata szerint az eddig legbuzgóbb elnöknek, az ipartársulatnál teljesített eredményus és ünzetlen munkásságáért őszinte köszönetet mondjon, és egyszeresind kérje, hogy ama nagyobb hivatás, melybe most lépett, s mely sokkal alkalmasabb polgári érdemek szerzésére, — ne feledtesse el vele a szerényebb hivatást, ne feledtesse el vele az ipartársulatot, melyben őt általános szeretet és tisztelet környezi. Végül élteti az elnököt.

Némái Antal a szívelyes üdvözlet, — melyben az igaz baráti szeretet nyilvánulását veszi legszívesebben, — megköszönve, igéri, hogy a vele született és kiolthatatlan munkavágyával fogva, úgy mint eddig, ezental is a közbőrt való folytonos cselekvést fogja legfőbb feladatának tekinteni, s első sorban az általános közérdekért, másodsorban pedig az ipartársulat jóvoltáért tőle telhetőleg mindenütt közre fog működni, a hol arra alkalma nyilik.

Ismételve megköszönö az irányában nyilvánuló rokonszenvet és élteti az ipartársulat ösztárnokát, a ki e fontos és felelőséggel járó tisztséget a leglelkiesmeretesebben és meglegedésre tölti be, tehát leginkább hozzájárul ahhoz, ha az ipartársulatban haladás jelentkezik.

Az estélyt aztán — az elnök barátságos meghívása következtében, — az ő vendégszerető házában folytatta a társaság. S még jó soká tartott a vidám hangulat, — pezsgős palackok durrogatása mellett.

Gerihtsverhandlung. Am 9. Dezember kommt vor dem I. Gerihtshofe die Verhandlung gegen unseren gewesenen Anfassanten und Insseraten-Agenten Richard Schwaiz, welcher gegenwärtig auf freiem Fuß in der Kellner-Vermittlungs-Anstalt des Herrn Georg Hüb die Stelle des Geschäftsleiters verfiht, zum Austrage. Derselbe ist von uns angeklagt wegen Vertrauensmißbrauchs, Fälschung unserer Unterschrift und Unterschlagung von einkassirten Geldern. Wir werden unseren Lehrern das Urtheil nächstens mittheilen.

Egy kis hivatalos kimutatás. Hogy Budapest főváros rohamosan magyarosodik, annak élénk, hiteles tanubizonyossága a népszámlálásról a f. v. statisztikai hivatal által kimutatott jelentés. Magyar szót beszél és érti 403,941 ember, a németet csak 313,040, a tót, 66,901. A magyarul beszélők száma jelenleg a németül beszélőket egyharmaddal múlja felül. Tíz év előtt a német szót értők száma valamivel felülmúlt a magyarul beszélőké. Oka ennek a nagy bevándorlás, amennyiben 38,908 ember élt Budapesten, a ki Ausztriában, vagy Németországban született. Csapán magyarul beszél 146 ezer csak németül mintegy: 57 ezer, a német ajkúknak közel fele a magyar nyelvet beszél.

Das Geld der Kaffierin. Wegen den Cafétier Moriz Ungerleider erhob dessen Kaffierin die Klage, Ungerleider habe einer ihm zur Aufbewahrung übergebenen Geldbörse einen größeren Betrag entnommen und für seine eigenen Zwecke veruntreut. Der Gerichtshof verurtheilte den Cafétier wegen Veruntreuung zu 8 Tagen Gefängniß. Wegen dieses Urtheil appellirte Verteidiger Dr. Bisontai. Die kön. Tafel bekräftigte das erstinstanzliche Urtheil. Die kön. Kurie jedoch sprach Ungerleider frei.

Trink-Barometer. „Wissen Sie, wie ich merke, wann ich vom Trinken eine schwere Junge bekomme?“ — „Nun, wie denn?“ — „So lang' ich „Exterritorialität“ ohne Anstoß aussprechen kann, bin ich noch ganz nüchtern. Wenn ich die „Inkompatibilität“ deutlich herausbringe, geht's auch noch an. Wenn ich bei der „Exzentrizität“ stolpere, wird's bedenklich; wenn ich aber „Etulalla“ nicht mehr sagen kann, dann ist's gefehlt!“

Köszönetnyilvánítás.

Az a jóakaró részvét, mely szeretett és felejtethetetlen férjem,

Gerő (Gansler) Henrik

az „Orient“-szálloda főpincze,

hosszas betegsége alatt minden oldalról nyilvánult, valamint a temetésen való szépszámu részvétel szívemet mélyen meghatotta. A kávéskók hivatalos közlönyében fejezem ki szívből jövő hálámat és köszönetemet rokonaimnak, barátaimnak és ismerőseimnek, különösen pedig boldogult férjem nagyrebecsült főnökének, Schmidt Károly urnak, továbbá Bányai, Kutschera, Gersterer, Novák és Wagner uraknak és általában a kávéházi-segédnek egyletének emberbaráti cselekedetükért és fájdalommal enyhítéséért.

özv. Gerő Henrikné,
Schwarz Regina.

Täglich frische
Pressburger Original
Mohn- und Nussbeugel,
● Pressburger Zwieback, ●
so auch alle Gattungen
Luxus und Kaffeehaus-Bäckereien
und echtes Kornbrod
vorzüglichster Qualität empfiehlt bestens
SCHREINER REZSÖ
Bäckermeister,
VII., Károly-körút 17 (Baron Orczy'sches Haus),
woselbst auch Bestellungen auf
Beugel jeder Größe entgegengenommen werden.
— Telephon. —

Die anerkannt feinsten
Steinbrucher Biere,
sowie das beliebte
Alt-Pilsener Bier
stets in ganz frischer Qualität
liefert

ÖRLEY GÉZA,
Bier-Exporteur,
Budapest, VIII., külső stáció-utca 41.

Kellereien in Steinbruch.

In Budapest ein jedes Quantum
franco ins Haus gestellt.
Versandt in die Provinz in Gebin-
den u. Kisten zu 25 u. 50 Flaschen.
— Preisourante gratis und franco, —

Regalienpächtern und Flaschenbier-Wieder-
verkäufern besondere Begünstigungen.

Ein

Karambol-Billard

von der kleinsten Sorte

wird zu kaufen gesucht.

Adresse in der Administration,

Gyógy-Cognac

vérszegényeknek

ajánlja

az **Első Alföldi Cognac-Gyár**

HALÁSZ FERENCZ és TÁRSA Keeskőmetén

Kapható Budapesten:

Szenes Édené Dorottya-utca
és Szalady Antalnál Andrassy-út 86.

HEINRICH SEIFERT & SÖHNE

KAISERL. und KÖNIGL.

BUDAPEST

Hof-Billard-Fabrikanten

VII. Trommelgasse Nr. 90

Spezialisten stylgerechter und eleganter

Kaffeehaus-Einrichtungen.

Erste und größte Billard-Fabrik Europas.

Wir laden unsere P. T. Kunden höflichst zur Besichtigung unserer Fabrikals Sehenswürdigkeit ein und empfehlen unser wohl assortirtes Lager von neuem so auch überspielten Billards, ebenso unserer patentirten anerkannt vorzüglichsten Doppelbillards, nebst sämtlichen Requisiten, als Schach, Domino, Tivoli, Zeitungshälter etc.

Complete Kaffeehaus-Einrichtungen werden auf das Modernste und Geschmackvollste ausgeführt.

Haus-Waschpasta

zum Waschen jeder Wäsche, ohne Waschmaschine, ohne Soda, ohne Seife, ohne Bleichpulver, ohne Wasserglas, ohne andere Zugaben, ohne Sieden, ohne wundte Hände zu bekommen und ohne Mühe und Plage in kurzer Zeit schnell, rein, geruchlos, schonend und ganz unschädlich für jede Wäsche. Preis pro Schachtel, genügend für 60 bis 80 Wäschestücke 40 kr. Fabriks-Niederlage bei

ANTON REUMEYER, Wien, I., Goldschmiedgasse Nr. 7.

Hauptdepôt in Budapest bei

Neruda Nándor, Hatvanergasse 9.

Anerkannt
bestes Oberländer Sauerkraut

und

Laibacher Rüben

empfeht
bestens **KARL RICHTER,**

Spezerei- und Delikatessen-Handlung

„zum Seelöwen“, IV., Donaugasse Nr. 11.

URI RUHÁK

beszerzésére melegen ajánljuk a t. szállodás, vendéglős és kávéskók uraknak

KRAUSZ uri ruha termét,

BUDAPEST, Belváros, Kigyótér.

Die kais. und kön. Hof- und landesbefugte

Metallwaaren-Fabrik von Herrmann J. L.

BUDAPEST, Waitznergasse Nr. 24

offerirt den Herren Kaffeesiernern ihre neuesten **Theekannen** mit Patent-Einsätzen. Dieselben erweisen sich für alle Zwecke als sehr vorzüglich, weil erstens das unbecuene Theesieb erspart wird und zweitens der Thee nie **bitter** oder **schwarz** werden kann, da, sobald eine Schale aus der Kanne weggeschänkt ist, der Thee ober dem Wasser zu stehen kommt. Zugleich behält derselbe sein **vollkommenes feines Aroma** und brüht sich gut ab — Die Theekannen mit Patent-Einsatz sind bereits in allen grossen Cafés, Restaurants und Hôtels in praktischer Verwendung und finden ungetheilte Anerkennung.

Auch die neuen **Patent-Tafelmesser**, in Alpacca-Silber 1-a erzeugt, besitzen den Vorzug gegenüber allen anderen Messern, dass selbe nicht mit Kitt ausgefüllt, sondern aus 13 Millim. starkem harten Metall erzeugt werden. Das Herausfallen der Klingen wird durch das innen angebrachte Schrauben-System und durch die Verlöthung am Anfange des Heftes ganz und gar unmöglich gemacht und können verdorbene oder gebrochene Klingen jederzeit durch neue ersetzt werden.

Preis per 1 Dutzend Tafelmesser in Alpacca-Silber 1-a fl. 18.—, Alpacca fl. 9.—
 „ „ 1 „ Dessertmesser „ „ 1-a 14.50, „ „ 7.50

PÁRIS VILMOS

Csokoládé, tea, rum

és
Cognac-kereskedése

Budapest, IV., sütő-utca 5.

(Evang. iskola-épület.)

Chocolade, Thee, Rum

und
Cognac-Handlung

Budapest, IV., Bäcker-gasse 5.

(Evang. Schulgebäude.)

➔ **Legolcsóbb bevásárlási forrás.** ➔

Magyar

üvegbiztosító-szövetség

Alakult 1876.

IRODA: BUDAPEST, Váci-körút 31. szám

biztosít mérsékelt díjak és előnyös feltételek mellett ablakot, tükröt, magánlakásokban, boltokban, vendéglőkben és kávéházakban, árnyékvánokban a bolt belsejében, cseztáblákat, felvilágítókat úgy az üvegen létező írást, edzést és festést.

BIZTOSIT

üveg- vagy tükör-táblát szállítmányi kár ellen is.

Nagyobb vagy több évre szóló biztosításoknál külön kedvezmény adatik.

Károk gyorsan rendeztetnek.

Az igazgatóság tagjai:

Merényi József

a Mühlberg J. és t. özég tulajdonosa.

Lukács Gyula

országgyűlési képviselő.

Nagy Rezső

műépítész.

A budapesti pinczér-szakiskolának ajánlva

Ungarische Sprache

gründlich zu erlernen nach **Ollendorf's Methode** empfiehlt sich die Ausgabe von **F. NAGY**. Preis gebunden fl. 1.80, mit Schlüssel fl. 2.20, incl. sive franco Postversendung fl. 2.55.

Zu beziehen durch die Buchhandlung von

OTTO NAGEL jun.
Budapest, Museumring,
Nationaltheater-Gebäude.

NICORA LAJOS

Feuer und Rauchabhilfs-Maschinist

Budapest, IX., Lónyaigasse Nr. 7

erzeugt **Luftheizöfen** mit den besten Construction-Apparaten versehen, sowohl für einzelne Wohnungen, wie auch für ganze Gebäude, heizbar mit Holz- oder Steinkohle; alle Gattungen

Sparherde, Spiessbrater, Rostschnellfeuer, Pastetenöfen;

Aufstellung und Maschinirung von **Marmor-Kaminen, Rauchabhilfe** für jede Küchen- und Zimmerheizung unter Garantie. Besonders empfehle ich die von mir erfundenen und mit Patent versehenen

Non-plus-ultra

Aufsatz-Kappen

die, wenn der Rauch von Gegenwind oder Winddruck entsteht, vorzügliche Dienste leisten.

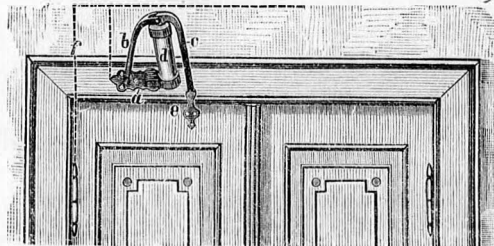
Höhe der Aufsätze 140—200 Cm. Weite 18—20 Cm

Preis per Stück von 10 bis 25 fl.

≡ **Az ajtót be!!!** ≡

6-SZOR kitüntetve.

Osztr. magy. szabadalom.

Az ajtók nyitvamaradása vagy becsapódása és minden léghuzam többé lehetetlen

== zajtalan önműködő ajtózáraink által. ==

Nélkülözhetlen

Szállodák, kávéházak, éttermek, stb. részére.

— Minden ajtóra vagy kapura alkalmazható. —

SCHULZE C. F. ÉS TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 3.

➔ Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Részint már évek óta használatban Reutter- Abbazia-, Nicoletti-, Metropole-, Lloyd-, Fiume-, Stidl, Weingrubner- stb. kávéházaiban, a vígadóban, virágborkorban, Hungaria-, Vadászúrt- Nemzeti-, London- stb. szállodában.

➔ **Borhoz legjobb fröcs (Spritzer)** ➔

a krondorfi savanyuviz,

melyből ő Felsége a király szeptember 30-án a Prágai kiállításban ivott.

Ő Felsége a király megjegyzése: „Az előttem ismert krondorfi igen kellemes, könnyen emészthető üdítő asztaliviz.”

Prämiirt
Patentirt

Gegründet
1852.

JULIUS NALESZNY

BILLARD- und

QUEUES-FABRIKANT

KOMPLETTE

Kaffeehaus-Einrichtungen.

— Budapest, Königsgasse 59. —

HARTINGL M.

Grösste Marmor-Industrie Ungarns.

Marmortische für Cafétiers.

Budapest, Felsőerdősor 30.

Erster Budapester

BILLARD-ÜBERZIEHER

Bucher András

tekeasztal-behuzó

Budapest, dob-utca 33.

Specialist für Kaffeehaus-Einrichtungen

STERN VILMOS

behördl. conc.

Gas- und Wasserleitungs-Installateur

Budapest, Vasváry Pál-utca 7.

Thomas Ármin

Budapest, VI. Teréz-körut 7

kárpitos és diszitó

papir-kárpit gyári raktára.

Tapezierer & Decorateur

TAPETEN-FABRIKS-NIEDERLAGE

PÁRIS-SZÁLLODA

Budapest, VI., Váci-körut 25. sz

Az egészen megújított és ujjonnan butorozott szálloda a két bor- és sörcsarnokkal a földszinten és a megtekintésre méltó Bachus pinczében, ezelőtt néhány nappal megnyitott.

Több évi működése után, mint a „Hársfa“ vendéglőse, törekedni fogok ezental is a t. cz. idegenek és n. é. helybeli vendégeim meglegedését minden tekintetben kiérdemelni és kérném a n. é. közönség szives látogatását.

Kittnö tisztelettel

SIMON P.

Pályázat vendéglőkre.

A magy. kir. államvasutaknak Budapest (nyugoti pályaház) Esztergom-Nána, Érsekújvár, Galantha, Tót-Megyer, Czegled, Szeged, Valkány, Nagy-Kikinda, Temesvár-Józsefváros, Karánsebes, Herkulesfürdő, Orsova, Jassenova, Bázsiás, Oravcza, Anina, Pozsony, Galgócz-Lipótvár, Tepla-Trencsén-Teplicz, Vág-Ujhely, Uj-Zsolna és Skalite állomásán a vendéglői üzletre 1892. évi május hó 1-től számítandó 3 évi időtartamra ezennel pályázat hirdettetik.

A nevezettek közül bármelyik vendéglőt bérbevenni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatokat f. é. december hó 22-ike déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak Budapest Dunabalti üzletvezetőség titkári hivatalához e czim alatt:

„Ajánlat a pályavendéglő bérletére 81,722. számhoz lepecsételt borítékban tértivevény mellett nyujtsák be.

Az ajánlattevő köteles a budapesti dunabalti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi december hó 21-ke déli 12 óráig bántépénzképen, a Budapest-nyugoti pályaházi vendéglő bérletére nézve 1300

az esztergom-nánai	„	„	„	100
az érsekújvári	„	„	„	500
a galanthai	„	„	„	75
a tót-megyeri	„	„	„	150
a czegledi	„	„	„	225
a szegedi	„	„	„	500
a valkányi	„	„	„	150
a nagy-kikindai	„	„	„	150
a temesvár józsefvárosi	„	„	„	390
a karánsebesi	„	„	„	260
a herkulesfürdői	„	„	„	25
az orsovai	„	„	„	175
a jassenovai	„	„	„	50
a bázsiási	„	„	„	100
az oraviczai	„	„	„	35
az aninai	„	„	„	165
a pozsonyi	„	„	„	375
a galg.-lipótvári	„	„	„	150
a tepla-tr.-tepliaci	„	„	„	120
a vág-ujhelyi	„	„	„	100
az uj-zsolnai	„	„	„	75
a skalitei	„	„	„	25 frtot

készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételni nem fog.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest, VI., Teréz-körut 62. I. emelet 3. ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A jelen hirdetmény értelmében beérkező ajánlatok f. évi december hó 22-én déli 12 órákor fognak az üzletvezetőség titkári hivatalában bizottságilag felhontatni.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magyar királyi államvasutak Budapest-dunabalti üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson.

Budapest, 1891. év november hó 19-én.

A magy. kir. államvasutak
budapest-dunabalti üzletvezetősége.

HÜTTL TÓDOR

os. és kir. udvari szállító.

Magyarország legnagyobb porcellán-raktára.

KÜLÖNLEGESSÉG :

Vendéglők és kávéházak, szállodák és cukrászdák
stb. berendezése

*elismert kitünő edényekkel, úgy fehér
valamint színes festményekkel.*

Inicziálék, monogrammok
ugyszinte mindennemű **felira-
tok** kiváratra a legolesőbb gyári
árakon elkészítetnek.

Preislisten gratis und franco.

Kaffeehäuser und Gasthäuser
decken am vortheilhaftesten ihren Bedarf an

THEE und RUM
in der Theehandlung des

BIEBER ANTAL
Budapest, Kerepeserstrasse Nr. 6
gegenüber dem „Hotel Pannonia“

Zucker, alle möglichen Kaffeesorten, Cognac, Liqueure etc.
sind daselbst vortheilhaft und preiswürdig zu bekommen.

☛ **Kaffee-Versand** in 3-Kilo Säcken. ☛

Preislisten gratis und franco.

Chocolad Stühmer

Schutzmarke.

Anerkannt als das beste Fabrikat.

Vorräthig in den meisten Spezereiwaren-Handlungen Budapests und der Provinz.

Grösste Fabrik Ungarns.

Fabrik: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca (Herbstgasse) 8.

Goldene und Silberne Medaille.

Jury-Mitglied der Landes-Ausstellung 1885.

Háztartásoknak
ajánljuk tölire beraktározni ismeretes első rendű porosz

Darabos, koczka és dió-szenünket

ölmozott zsákokban, bérmentve a pinczébe rakva à 81 kr. } 50 kg.-
nyitott fuvarban " " à 76 kr. } ként

A BUDAI összes kerületekbe 50 kgr.-ként 1 krral drágább.

GUTMANN TESTVÉREK köszönbányái
eladási ügynöksége.

Központi iroda: V. ker., Mérleg-utca 3. szám.
Fiók megrendelési irodák:
IV. ker., Ferencziek-bazára, VI. ker., Teréz-körút 3.
VIII. ker., József-körút 44. szám.
Telefon-összeköttetés 637. szám.

COAKS vorzüglichste **100 Kilo fl. 1.90** Bei Abnahme von über 10 Meterzentner n. 1.86
Qualität. ☛ Jedes Quantum ins Haus gestellt. ☛

Klein Henrik, Klauzál-utca 19.

Árjegyzékek ingyen s bérmentve. **BESSENYEI GÉZA** Preisblätter gratis und franco.

Húsfüstölde, szalámi és csemege-üzlete.

Legnagyobb és legdúsabban felszerelt raktár **prágai és kassai sódar, prágai császárhús, bel- és külföldi hús-, kolbász- és hal-különlegességek, hús-, hal- és gyümölcs-conservék,**

= halikrában (caviar) =

A legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás ugy a fő-üzletben, VII. Andrassy-út 37., mint a **fiók-üzletekben** IV. Sebestyén-utca 2. és VII. Teréz-körút 6. biztosítatik.

Fleischselcherei-, Salami- und Delikatessen-Geschäft.

Grösstes und reichhaltigstes Lager in **Prager und Kaschauer Schinken, Prager Kaiserfleisch,** in- und ausländ. **Fleisch- u. Wurstwaaren, Fleisch-, Fisch- u. Früchte-Konserven,**

= CAVIAR =

Für billigste Preise und prompte Bedienung sowohl im **Hauptgeschäfte:** Andrassy-Strasse 37., als auch in den **Filialen:** IV. Sebastianigasse 2 und VII. Theresienring 6 wird garantirt.

Szaládások és vándorlósodák.

Für Hoteliers und Gastwirthe.

FÉRFI RUHÁK

legújabb szabás szerint legfinomabb angol és francia szövetekből készítettndk. Raktáron készletben nagy választékban reggeli pongyolák (háló-köntösök), öltönyök, vadászkatók, Mentschikoffok. Ülsterkabátok, esőköpenyek és kocsitakarók. Kalapok és czilinderek à londoni White A. J. czégtől. Angol és francia férfi- és női-keztük. Nagy választék nyakkendőkben, zsebkendőben és harisnyákban hölgyek és urak részére. Angol férfi-czipők fekete és sárga bőrből.

Szabadalmazott férfi-ingeim,

mellgomblyukak nélkül (és mellgomblyukakkal) chiffon, batiszt és cretonból, ugyszintén főtiszte-
lendő Kneipp Sebestyén rendszere szerint vászonból készítettnek. — Állandóan kedvelt angol
ingek, nálunk **Gigerl-ingek hölgyek részére,** a legfinomabb angol fehér
ugynevezett és színes flanelből készit-
tetnek. Ezekhez illő selyemövek dús választékban. Szolid és kifogástalan kiállítás biztosítatik.

Londonból most érkezett férfi- és női ujdonságok dús választékban.
Illatszerekben nagy választék. Jelenleg legkedveltebb „Lilas blanc“ (orgona) Violet-től Párisban.

VÁRADI BÉLA BUDAPESTEN,
Váci- és Kishid-utca sarkán.

A legkedveltebb Rohonczy-féle Columbus-korcsolyák raktára.

Kávésok és vendéglősöknek ajánlva.
DIETRICH és GOTTSCHLIG

udvari tea- és rumkereskedés.

Értesítés! A legújabb 1891-iki idény teaarátásának közvetlen behozatala már hosszabb idő óta megérkezett és tisztelt vevőinket már október 15. óta csakis új teakal szolgáljuk ki. Valamennyi elárúsító helyiségünkben, u. m.

**IV., váczi-utcza 18. sz.,
VI., Andrassy-ut 23. sz.,
IV., Kigyó-tér**

folyton dus raktárt tartunk minden fajta **Karaván-, Souchong-, Pecco- és Melange-teából, Jamaika és braziliai rumból, Cognac fine champ.,** francia, angol és hollandi likörök, teaservice és teasüteményből stb.

== Arjegyék kívánatra ingyen es bérmentve. ==

DIETRICH és GOTTSCHLIG
udvari tea- és rumkereskedés.

Die Glaswaaren-Niederlage
des
JOSEF ROŽÁNEK

BUDAPEST,

Königsgasse Nr. 1 im Baron Orzy'schen Hause,

der durch 33 Jahre Geschäftsleiter der hiesigen Glaswaaren-Fabriks-Niederlage Stölze's Söhne gewesen, empfiehlt sich den hochgeschätzten Herren **Hoteliern, Kaffeeseidern, Gastwirthen** zur geneigten Anschaffung der verschiedentlichsten Arten und Grössen von

== **Trinkgläsern und Flaschen** ==

von der ordinärsten bis zur feinsten Sorte; ferner sind erhältlich: **Goldleisten, Bilderrahmen und Spiegel, Syphon- und Gazeuse-Flaschen** etc. etc. Auch die schönsten **Porzellan-Services** für Gast- und Kaffeehäuser.

Um recht zahlreichen gütigen Zuspruch bittet achtungsvoll

JOSEF ROŽÁNEK.

KARL HOFFMANN

Budapester Leichenbestattung.

IV. Bezirk, Leopoldgasse Nr. 6.

Ausführung schöner und preiswürdiger

Leichen-Bestattungen
mit nach französischem Muster gebauten
eigenen prachtvollen

GLAS-LEICHENWAGEN.

Besonders bemerkenswerth
I., II., III. und IV. Classe Bestattungen
mit Glas-Leichenwagen.

Prachtvolle Aufbahrung zu jeder Classe.

Filial-Geschäft: VI., Grosse Feldgasse Nr. 10.

Lager von

HOLZ-, METALLSÄRGEN

und

Grab-Kränzen.

Ueberführung von Leichen in

hermetisch verschlossenen

DOPPEL-METALLSÄRGEN

nach jeder Richtung des In- und

Auslandes.

Bürgerliches Brauhaus Pilsen.

Ausschank unseres weltberühmten Schankbieres

Pilsner Bierhalle

Budapest, V., Thonethof.

Versandt in Gebinden zu 25, 50 oder 100 Liter in Kisten
zu 25 oder 50 Flaschen.

Hochachtungsvoll

W. Löffelmann.

Elsőrendű porosz

KÖSZÉN

korom és szag nélkül, rendkívüli fűtőerővel, ajánlunk
minden háztartásnak

darab-, koczka és dió-nagyságban

plombirozott zsákokban, bérmentbe pinczébe 81 kr. } netto 50 kilo.
nyitott fuvarokban 76 kr. }

Aich János és társa.

Városi iroda: V., nagykorona-utcza. 24 sz. Telefon 1067. sz.

Szén raktár: Lipótvárosi pályaudvar.

Fiók megrendelési iroda: VII., király-utcza 77. Budán, Török és

primás utca sarkán. Telefon 9054. sz.

NB. Jó súly és elsőrendű porosz salon-szénért kezeskednek

a fent jegyzettek.

Budapester Marmor-Industrie

Besonders wichtig für Cafetiers

BUDAPEST

VIII. ker.
Koszorú-u. 39.

KOCH FRIGYES

BUDAPEST

VIII. Bez.
Kranzgasse 39,

hält das grösste Lager von

fertigen Marmortischen

in allen Gattungen und Grössen. Übernimmt alle in dieses Fach gehörende Arbeiten, fachmännisch und exactest ausgeführt, sowie **Renovirungen von allen Marmorplatten** und werden Cararra-Platten auf die jetzt modernsten Marmorplatten billigst umgetauscht.

Zahlungsbedingungen, sowie Preise werden auf das coulanteste gestellt.

Für leidende Füße empfehle ich mein Erzeugniss in Fussbekleidung.
GERŐ ADOLF

Schuhmachermeister V., Badgasse Nr. 2, im Dianabad-Gebäude — Telephon Nr. 1081

Berndorfer Metallwaaren-Fabrik

ARTHUR KRUPP, Berndorf, (Niederösterreich).

Niederlage **BUDAPEST, Waitznergasse 25, Ecke Christofplatz**

empfeht ihr reichassortirtes Lager von **Alpacca-Silber, Chinasilber** und **Alpacca-Tafelgeräthen** aller Art, als **Essbestecke, Theekessel, Thee- und Kaffee-Kannen, Theesiebe, Leuchter, Armleuchter, Tafelaufsätze** etc. sowie

Kochgeschirre aus Rein-Nickel. (Patent)

Illustrirte Preiscurante ungarisch oder deutsch auf Verlangen gratis und franco.

